

244

Félezer év előtti utcák

A budai Várban az idén befejezik a lakónegyed tatarozását, s ezzel a magyar építészet történetének egyik legérdekesebb vállalkozása után tesznek pontot.

1945 elején Hitler — Budapesttel együtt — feláldozta a Várat, hogy késleltesse a szovjet csapatok előretörését Bécs felé. A harcok közben leégett a királyi palota, és romba dőlt a polgárváros is. A házak ötöde eltűnt a föld színéről, és csak egyetlenegy ház volt, amely jelentéktelen károkat szenvedett. Hasonló pusztulás nem volt sehol másutt. S ami még fájdalmasabb: a fasiszta őrvjngés múltunk egyetlen nagyobb középkori építészeti örökségét pusztította el.

Az elnéptelenedett Várban két lehetőség állt az építészek előtt: vagy a háború előtti képet állítják helyre, vagy a mai igényeknek megfelelő, teljesen új negyedet építenek fel.

Még nem dőlt el a vita, amikor váratlan fordulat történt. A régészek több helyen a romok között gazdagon faragott, kőcsipkés, gótikus részeket találtak, másutt pedig a vakolat alól díszesen festett középkori homlokzat került elő. Kiderült, hogy az 1686-os ostrom után az

építők felhasználták a régi maradványokat, és sok esetben a barokk vakolat alatt XV. századi ház rejtőzik. Ezért úgy döntöttek: ahol lehet, a homlokzaton feltüntetik a páratlan értékű középkori leleteket, sőt néhol kiegészítik a maradványokat, hogy életre keltsék a félezer év előtti utcák hangulatát.

Aki csak az ostrom előtt látta a Várat, ma nem ismer az Uri-, vagy a Tárnok utca több házára. A Tárnok utca 14. szám alatt íves boltsor, felette kiugró emelet és lilásbarna mintás homlokzat idézi a középkori utcák képét. S az Uri utca 17. számú ház fehér-vörös festésű homlokzatát is csak a középkorban láthatta így a Vár lakója. Másutt a gótikus ülőfülkés kapualjak felett XX. századi új épület emelkedik. Sajnos, néhol olyan méretű volt a pusztítás, hogy új épületet kellett tervezni.

Két évtized alatt hatalmas összegeket fordított néünk a Várra, hogy eltüntesse két hónap rombolásának nyomait. A palotán és több középületen még dolgoznak. A lakónegyed már megújult, s ma szebb, gazdagabb, színesebb, mint bármikor volt.



Ötszáz év emlékeinek találkozása a megújult vári utcaképen. (Boszán Endre felvétele)

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

F25.031

Vár

1966

Szerző:

Cím:

Forrás:

Félezer év előtti utcák

Zalai Hírlap

1966. VI. 15.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)